СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIX. Ч. 286. Джерзи Сіті, Н. Дж., середа, 9 грудня 1931. VOL. XXXIX. No. 286. Jersey City, N. J., Wednesday, December 9, 1931. THREE CENTS.

КОНҐРЕС РОЗПОЧАВ ДІЛОВОДСТВО ПІД ЗНАКОМ ЗГОДИ

ВАШИНҐТОН. — Отсе перший раз за останніх 12 літ демократи святкували свою побіду в палаті послів. Президентом палати вибрано демократа Джана Н. Ґарнера, бувшого кавбоя з Тексас. Новововибраного привитала сердечно ціла палата. Передав йому урядування його політичний противник, републиканець Містер Снел, котрий підніс гарні прикмети Ґарнера та заповів, що він буде певно одним з найкращих президентів палати.

Демократи вибрали зпоміж себе комісію, яка має рішити, як далеко можна йти демократам разом з републиканцями. Демократи ждуть на програмову заяву президента, а потім вирішать дальшу тактику. Але вже можна бути певним, що вони підуть з урядом у всіх справах, які відносяться до ліквідації депресії.

Перше засідання 72 конґресу тревало в палаті послів коло три години, а в сенаті всього 35 мінут. Сенат, полагодивши приписані формальности, відложив дальші наради на знак жалоби по сенаторах Морови і Керевеєви.

УЧАСНИКІВ „ГОЛОДОВОГО ПОХОДУ" НЕ ДОПУСТИЛИ ДО КАПІТОЛЮ.

ВАШИНҐТОН. — Біля капітолю зібралося коло 2.000 учасників „голодового походу", але поліція їх не допустила до середини.

Демонструючі хотіли дістатися до президента Гувера, але й там заявили їм, що можуть тільки зложити петицію.

Віче, яке зааранжовано, мало наскрізь комуністичний характер.

ҐРІН НАЗИВАЄ ДЕМОНСТРУЮЧИХ ЗАБАВКОЮ В РУКАХ КОМУНІСТІВ.

ВАШИНҐТОН. — Учасники „голодового походу" хотіли мати побачення з Виліємом Ґріном, президентом Американської Федерації Праці. Ґрін приняв тільки депутацію, якій заявив, що учасники демонстрації дали ошукатися большевицьким аґітаторам, насланим Москвою. Він відмовився попирати проєкти комуністів, а заявив, що Федерація Праці предложить конґресови свої проєкти в справі безробіття.

„НЕЙВІ ЛІҐ" ДАЛІ АТАКУЄ ГУВЕРА.

ВАШИНҐТОН. — „Ди Нейві Ліґ" домагається від конґресу слідства в справі відношення президента Гувера до справ маринарки. В заяві кажеться, що президент намагався здискредитувати Ліґу тільки тому, що вона говорила чисту правду.

ЗБИЛА ВИСТАВОВУ ШИБУ, ЩОБИ ДІСТАТИСЯ ДО ТЮРМИ.

НЮ ЙОРК. — Миссис Ійон Де Во блукала по Ню Йорку серед морозної ночі до 3 години над раном і просила трох полісменів, щоб її арештували і замкнули до вязниці, бо вона перемерзла й голодна. А коли третій полісмен сказав їй, що не може її арештувати, бо вона не зробила нічого каригідного, Миссис Де Во приступила до найближчого вікна й вибила шибу. Полісмен арештував її, привів на поліційну стацію та пішов принести їй горня горячої кави. На другий день при переслуханню вона зізнала, що є вдовою з двома дітьми. Її чоловік згинув тому рік від автомобілевого випадку, а тепер вона є 7 місяців без роботи. Суддя звільнив її. Один з присутних адвокатів дав їй $10, а інші, присутні на галі, також скинули жертви. Одна жінка заявила, що вона доперва тепер розуміє, що то є безробіття, і взяла бідну вдову до свого чоловіка, щоби їй знайшов яке заняття в своїй робітні.

ФУТБОЛ І „ВБИВСТВА".

НЮ ЙОРК. — Часописи, які видають передові каледжі, виступили згідно у своїх редакційних статтях проти нещасливих випадків підчас гри в футбол, які називають звичайними „вбивствами".

За останній рік нараховують 40 смертних випадків при грах у футбол. Кажуть, що цьому винні спортові інспектори при каледжах та система, завдяки якій ті, що грають у футбол, мають великі привілеї. Вони не потребують багато вчитися, бо й без науки набирають „слави" шляхом реклями, а по „студіях" дістають дуже легко добрі становища. Це є причиною, що кождий хоче вибитися при грі, бо на це натискають ті, що з тої гри роблять бизнес. А це знову є причиною того, що за один рік згинули аж 40 молодих хлопців при грі.

ЗАПИСАВ НА МІСТО ДОРОГОЦІННУ ЗБІРКУ.

БАЛТІМОР. — Генри Волтерс записав місту Балтімор велику й дорогоцінну свою збірку ріжних творів штуки. Він залишив по собі майно вартости $10,000,000. Четверту часть цього майна записав на покриття коштів удержання цеї збірки. А крім того записав ще місту свою палату на приміщення збірки.

БОЛЬШЕВИКИ БУДУЮТЬ ГРЕБЛІ НА ДНІСТРІ.

Напроти села Чоброцева, акерманського повіту, вибудували большевики здовж берегів Днистра високу й широку греблю з каміння, щоби спинити розлив ріки. Цею величною роботою зискали вони 30,000 гектарів млаковини, котру можна буде орати. Але зате води Днистра, які не зможуть більше розлитися на український беріг, загрожують цілому рядови бесарабських сіл, положених напроти греблі.

УЧИТЕЛІ ТІКАЮТЬ З СІЛ.

По селах Жукинського району багато вчителів покинули школу з причини повної неможливости прожити на селі, бо нема постачання вчителям продуктів і предметів першої необхідности. Наприклад, учителі села Новосьолок Дніпровий не одержували місяців зо два хліба з кооперації, бо голова Споживспілки заборонив давати, а про інші продукти вчителі навіть і забули, коли їх одержували. В цьому районному виконкомі кажуть, що вчителям не треба давати ніяких продуктів, бо вчителі... контрреволюція.

НА ЩО ПІШЛИ ГРОШІ З ЕКЗЕКУЦІЙНОГО?

По селах бучацького повіту ходить спенсіонований урядовець староства в Бучачі, Котович, і поручає війтам та громадським секретарям стягати по 2 золоті екзекуційного від платників податків ґрунтових і оплат дорогових, без огляду на те, чи хто з податками залягає, чи ні. По закону податок (осіння рата) має бути вплачений в часі від 15 жовтня до 15 листопада. Війти на припоручення того Котовича вже постягали податок при кінці вересня і з початком жовтня. Люди зазичувалися в лихварів і платили, бо боялися екзекуції. Тільки деякі війти не послухали того панка і не стягали тепер по 2 зол. екзекуції. А кілька війтів їздили до староства, де їм сказали, що Котович є на пенсії і не має права видавати ніяких поручень. Але загал війтів екзекуційне таки постягав. Цікаво знати, на яку ціль пішли ті гроші? А було тих грошей досить, бо тільки з одного села вплинуло понад 600 зол.

ПРОТИ ДЕПРАВАЦІЇ ПУБЛИЧНОГО ЖИТТЯ.

Президент Масарик виголосив у звязку з національним святом у Празі промову, що звернула загальну увагу. Сказав він, що з хвилею утворення чехословацької держави увійшло до державної управи багато людей, які ані морально, ані освітою не доросли до свого завдання, а також люди, що вихіснували своє становище для власної наживи. Хабарників і спекулянтів і всяких курупціоністів в інтересі держави треба нагнати, тимбільше, наскільки вони беруть участь в політичному житті. Громадянство вимагає від своїх представників чесної праці, але є люди, що публичне життя деморалізують і анархізують. Не тільки політика, але й ціле життя мусить опиратися на основах чесноти й правовости. Нині замало робити політику; треба мати відповідне знання і чесний характер.

ПОГРОЖУЮТЬ, ЩО БИТИМУТЬ ШИБИ ЗА НАЛІПКИ „Р. Ш".

Людці, запоморочені ненавистю до всього, що українське, ходять по українських громадянах Личаківської дільниці Львова та погрожують, що битимуть шиби там, де є наліпки „Рідної Школи". Між іншими ходить з такими погрозами комендант „Стшельца" на Янівці.

ЗГАДАЛИ ПРО КОНІ, КОЛИ ЇХ ЗНИЩИЛИ.

Говорячи увесь час про тракторизацію сільського господарства, большевики не приділяли в колгоспах належної уваги коням, які властиво увесь час і не переставали бути головною тягловою силою в сільському господарстві. Коли тепер по колгоспах коней майже знищено недостаточною опікою та тяжкою працею без корму в достатній скількости, совітська преса уділює увагу коням. Про стан, в якому большевики тримають коні, „Пролетарська Правда" пише так, говорячи про один колгосп: „Коні змучені й виснажені. Вони хворі на анемію. І ось чому вони байдужі до бадьорого сонячного ранку, ось чому на валковому дворі тихо". В транспортній кольонії в Києві: „Коні перетомлені. Бувають випадки, що ввечері в коней не вистарчає сили, щоб доїхати до валкового двору і доводиться висилати їм допомогу, брати їх на букеир".

КАТАСТРОФАЛЬНИЙ СПАДОК ЦІН.

З ріжних сторін повідомляють, що знижка на хліборобські продукти у Східній Галичині приймає катастрофальні розміри. На ярмарках можна купити корову за 75 зол., безрогу за 30 зол. Бараболю продають по 3—4 зол. за 100 кг. Селянство позбувається масово худоби, передбачуючи дальшу знижку цін. А проте ціни мяса по містах не спадають.

ПОВІСИВСЯ НА КОВБАСІ.

Повісився на ковбасі один злодій у Берліні (Німеччина). Він закрався до різника, наповнив кишені ковбасами і старався вилізти малим віконцем. Підчас цього якось посовгнувся, стратив рівновагу, вязка ковбас обвинулася довкола його шиї і він вдушився. Коли різник увійшов рано до склепу, застав там повішеного.

КОМУНІСТИЧНА БУЧА В БОЛҐАРІЇ.

На засіданні болгарського парляменту 28. жовтня ц. р. старалися комуністичні посли запротестувати проти поліційних переслідувань комуністичного руху та проти знущання над одним послом. Коли їхній речник, не зважаючи на заборону предсідника, говорив дальше, прийшло до великої бучі. Чотирох комуністичних послів виключено з засідання, однак вони не хотіли вийти, ставляючи опір службі. Прийшло до кривавої бійки, яка тревала навіть після нового відкриття засідання. Коли вкінці настав спокій, президент міністрів Муханов виголосив промову, заявляючи, що уряд не допустить до ніякої большевицької пропаганди, як цього бажає собі третій інтернаціонал.

СОВІТСЬКИЙ ТЕРОР НА КАВКАЗІ.

В ціли здавлення революційного руху на Кавказі впровадили совіти кривавий терор. В селі Пихорло вистріляли 46 селян, 35 родин депортовано на Соловецькі острови.

В Ґеорґії застрілено останніми днями 250 осіб. Окрім цих розстріляно в Тифлісі 100 бунтівників з місцевости Борчалі. Де не можна піймати повстанців, там арештують їх рідню й розстрілюють.

Ґеорґійські націоналісти вбили цілу родину комуніста Чануквадзо, котрий убив в Парижі минулого року бувшого міністра Ґеорґії, Рамішвілі. Повстанці підпалили також дім убитого, в якому згоріла ціла родина.

СОЙМИКОВА ТОРГОВЛЯ.

Рівенському соймикови захотілося виявити ще одно добродійство українському населенню, а саме торгувати з ним предметами сільського господарства. Набрав він у волинського рільничо-торговельного синдикату товарів на суму 397 тисяч золотих, продав їх за 160 зол. (!), які пішли на адміністраційні й маніпуляційні видатки, і відмовився заплатити борг синдикатови. Справу розглядав окружний суд, який присудив синдикатови згадану суму 397 тисяч золотих, та ще 11 тисяч зол. судових коштів, разом 408 тисяч золотих. Звичайно, синдикат задоволений. Але чи буде задоволений цією соймиковою торговлею населення, яке мусить покривати страти? Треба зазначити, що головою рівенського соймику є п. Богуславський, місцевий староста, відомий з енерґійної ліквідації інциденту на шевченківському святі української гімназії та виборчий комісар, що так добре перевів вибори до сойму й сенату в цій окрузі.

ДАНТЕЙСЬКІ СЦЕНИ В ТЕЛЕФОНІЧНІЙ ЦЕНТРАЛІ.

У Варшаві доручили 40 телефоністкам у телефонічній централі виповідження. Це перша рата виповіджень, розложених на 3 місяці. Що місяця виповідатимуть місце 40 телефоністкам. Коли згадані телефоністки довідалися про виповідження, одна дістала серцеву атаку, впала та зранилася тяжко в голову, інша (вагітна) хотіла вискочити крізь вікно, ще інша хотіла скінчити самогубством, тому била головою об залізну крату. Покликаний лікар не міг дати собі ради з хорими й раненими.

САМОГУБСТВО.

В Бродах застрілився уч. 8 гім. кляси, Ад. Чернявський. Причиною була недостаточна відповідь.

ДІВЧИНА ЗАСУДЖЕНА НА 14 ЛІТ ЗА ВБИВСТВО МАТЕРІ.

В Ль'Оріджінал, Онт., засуджено 18-літню дівчину Лукію Ґулет з Раклeнд, Онт., на 14 літ тюрми за вбивство рідної матері. Дівчина була обвинувачена за душогубство, якого допустилася 1 травня ц. р., однакож лава присяглих по трох днях процесу призвала її винною лише вбивства, що не потягало за собою кари смерти.

ЯПОНІЯ СПАРАЛІЖУВАЛА ПРАЦЮ ЛІҐИ НАЦІЙ

ЩЕ ДАЛІ ДОМАГАЮТЬСЯ, ЩОБ КИТАЙЦІ ЗВІЛЬНИЛИ ЧІНЧОВ.

ПАРИЖ (Франція). — Праця Ради Ліґи Націй над розвязанням китайсько-японського конфлікту чим далі, тим більше затягається. Здавалося, що Ліґа Націй вже знайшла можливість примирення Японців з Китайцями, коли вона запропонувала встановити невтральну смугу біля Чінчова. Рада Ліґи Націй плянувала, що ця невтральна смуга буде проходити перед Чінчовом так, що місто лишиться в руках Китайців.

Тимчасом Японці передали до Ліґи свій плян невтральної смуги, що малаб проходити на китайській стороні, на захід від міста. В такому разі китайські війська малиб лишити Чінчов, на що Китай добровільно не погодиться. З установленням невтральної смуги біля Чінчова, на думку Ліґи Націй, китайські та японські війська малиб лишитися на своїх позиціях підчас дальших переговорів, аж до повного розвязання конфлікту.

При теперішній ситуації Ліґа Націй не бачить шляхів до замирення в Манджурії, хоч далі старається знайти певну формулу порозуміння, на яку погодилисяб Китай і Японія.

ДЕМОНСТРУЮТЬ ПРОТИ НАНКІНСЬКОГО УРЯДУ.

ШАНҐГАЙ (Китай). — Біля 5,000 студентів у ріжних містах урядили ворожі демонстрації проти націоналістичного уряду в Нанкіні. Вони є рішучо проти політики уряду в манджурському питанню, вбачаючи в ній уступки Японцям. На деяких залізницях здезорґанізували рух потягів, домагаючися безплатного перевозу їх до Нанкіна.

В самім Нанкіні військо, поліція й пожежні сторожі приготовилися до оборони державних установ від нападу студентів. Китайські студенти далі домагаються негайного виповідження війни Японії та фактичного початку війни проти неї всіми силами Китаю.

ІНДІЯ ГОТОВИТЬСЯ ДО НОВОЇ БОРОТЬБИ.

КАЛЬКУТА (Індія). — Індія готується до дальшої боротьби проти Анґлії. Ґотується наново пасивна резистенція й неплачення податків британській імперії. Віцекороль Індії заявив, що він буде всіми рішучими заходами старатися не допустити в Індії до дальших заворушень і невиконання законів британської імперії. Він говорить, що в першу черґу має наступити заспокоєння й послушенство законам, а потім уже прийде до дальших реформ.

СТУДІЮЮТЬ НІМЕЦЬКІ ФІНАНСИ.

БАЗЕЛЬ (Швайцарія). — Банк по міжнароднім розрахункам призначив спеціяльну комісію для студій німецького фінансового та економічноого становища, щоб зясувати, чи Німеччина дійсно не може далі виконувати пляну Йонґа. Це перший раз від часу впровадження пляну Йонґа приходить до таких студій Німеччини.

Предсідником комісії вибрано італійського представника Альберта Бенедюче. Американці покищо не беруть участи в цій комісії.

ЮГОСЛАВЯНСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ РОЗПОЧАВ ПРАЦІ.

БІЛГОРОД (Югославія). — Після три-річної перерви розпочав свої праці наново вибраний парлямент. З огляду на спеціяльний виборчий закон і фактичне переведення виборів урядом, парлямент складається виключно зі сторонників уряду та короля. Тому в парляменті не помітне ділення його на фракції.

Будинок парляменту пильно охороняють поліція й жандарми. Студенти зорґанізували протести проти урядового парляменту й проти урядових способів виборів. Кількох демонстрантів арештовано, а університет замкнено. Студентів підтримали також інші верстви населення, що не задоволені з виборчого закона та з виборчої практики урядових аґентів.

ГІТЛЄР ДАЛІ РОБИТЬ СВОЇ ЗАЯВИ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Готуючися захопити владу, Гітлер далі оголошує свої заяви щодо будучности Німеччини. Він катеґорично заявляє, що Німеччина далі не може платити репарацій через тяжкий економічний та фінансовий стан. Крім того Верзайський мир не може бути обовязковим для неї, бо його накинено їй силою в часі хвилевого ослаблення сили німецького народу.

Гітлер отверто заявляє, що його мрією є, щоб Німеччина знову панувала в світі, поклавши кінець французькому імперіялізмови й французькому пануванню, яке вона підтримує в Европі, спираючись на своє золото.

БРІНІНҐ ВІДПОВІСТЬ ГІТЛЄРОВИ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Канцлер Брінінґ готується відповісти радіом на заяви та промови Гітлера. Сподіваються, що Брінінґ знайде багато фактів та арґументів, щоби збити заяви Гітлера й показати всю нереальність його політики та плянів.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association. Inc.
Edited by Editorial Committee
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодинока число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
Тел. „Свободи": Montgomery 5—0498. Тел. У. Н. С.: Montgomery 5—1838.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ДО ІДЕАЛІЗМУ!

Чим довше треває депресія, тим глибше вдумуються фільософи, учені й церковні та суспільні діячі в причини, які довели до економічної катастрофи світа. А разом з тим відшукують властивого духа модерного часу. На цю тему проповідують тепер майже кождої неділі кращі проповідники.

Методиський проповідник, д-р Стокдейл з Ню Йорку, підкреслив минулої неділі, що світ стоїть перед розвязкою тої самої проблеми, яка стояла за часів Ісуса Христа: чи служити Богови, чи мамоні. Бо, колиб, говорив Стокдейл, гріш не був божищем подавляючої більшости теперішніх людей, то не було би теперішньої бизнесової й промислової катастрофи з безробіттям, голодуючими дітьми і революціями, які висять над нашими головами. І не стоялиб ми перед руїною цивілізації, яка то руїна наступала в кождого народу, коли він починав покланятися золотому тельцеви.

Христос добачував у грошах великого ворога збратання між людьми. І тому д-р Гери Емерсон Фосдик взиває людей дбати про благородні цілі, бо інакше не буде варта жити на світі, коли люди не поставлять собі за ціль життя довести до замирення народів та економічної справедливости; коли не навчаться не тільки теоретично вірити, але ділами потверджувати свою віру. Тому, каже Фосдик, коли хто каже, що він є католиком, баптистом чи презбитеріянином, консерватистом чи модерністом, то з того можна малощо знати про людину, а пізнаємо її тоді, коли вона розповість нам про те, яку вона виконує суспільну працю, себто, як розвязує практично життєві питання. Людина, яка відтягається від суспільної праці, не може, на думку пастора д-ра Двайта Вилі, називати себе християнином.

Пастор Джан Гук не дивується теперішньому песимізмови і розпуці. Він каже, що такий стан мусить прийти, коли люди затрачують віру в ідеали, коли стають самолюбами, для яких віра, надія та служба народови є пустими звуками. Він теж вірить, що саме теперішня депресія буде для людей великою наукою, визовом, киненим тому способови життя, який ми вели до часу депресії. І тому він глядить з повною вірою у краще завтра. І тому він не каже попадати в розпуку зприводу депресії, якій треба завдячити те, що тепер люди зачинають звільна відвертатися від мамони, а намагаються дістати такий корм, якого потребує людська душа, себто, звертаються до ідеалізму.

О. Сновида.

МИ І ЖИДИ

Цікаве є відношення до нас і до санації — Жидів.

Ще здавен-давна дуже ідеалістично дивилися ми на світ: мовляв, світ то є боротьба ідей. Як якоїсь ідеї тримаєшся, то хоч би вона національним інтересам шкодила — нічого не значить: мусиш її триматися і вже. І цілком не вважали, що таких ідеалістичних народів, як ми, нема у світі; що кождий дбає **не про абстрактні ідеї**, лише про **свої інтереси національні.**

Це приходить до голови, коли застановляєшся на політиці жидівській у Польщі. Від самого 1926 р., коли, в травні прийшла до влади санація — Жиди кричать про страшні податки, про етатизм, про нищення торговлі (переважно жидівської) і т. п., а всеж—як пяний плота — тримаються санації, і на ніяку опозиційну акцію проти неї не дадуть себе звести. Чому це так є?

Отже, недавно „Наш Пшеґльонд", жидівський орґан у Варшаві, цілком виразно (не хочу казати цинічно) відповів на це питання... Зачав від того, що Жидам кривда робиться, і одна, і друга, і третя — під сучасним режімом, але — всеж, мовляв, цей режім для Жидів — найкращий з можливих. Жиди не є територіяльна нація, лише — розсіяна, про відірвання від істнуючої держави і створення власної не може мріяти (навіть у Палестині це не йде), отже їм нічого не лишається, як — вибирати поміж усіми можливими режімами. Що могло би прийти замісць санації? — питаються вони (і „Наш Пшеґльонд"), і відповідають: або **Ендеція** (національні демократи, „вшехполяки") або **ППС** (польська партія соціялістична); решта партій — людовці, хадеки і ін. заслабі, щоби були осередком якогось уряду. Отже, в першім випадку, колиб прийшли Ендеки — прийшлиб люди, яких ідеалом є знищити жидівську торговлю, а самих Жидів по можливости з Польщі виселити. Їх тактика супроти Жидів — бойкот торговельний і — як про це свідчать недавні заворушення ендецької молоді в університетах — погроми. Ясно, що з цею партією Жидам не по дорозі, бо вони принципіяльно антисемітська.

Тепер ППС. Але ППС це партія двох крісел. Раз вона — запобігає ласки Ендеції (в боротьбі з санацією), творячи з нею Центролеви і ін. Раз знову, щоб не втратити мас — кокетує з комуністами (вониж марксисти). Колиб ця партія прийшла до влади, вонаб віхала або в корито Ендеції, або в корито комуністів, які завше переліцитували би ППС в соціяльній демаґоґії. А комунізму покищо Жиди польські (їх загал) не жичать собі... От з тих причин Жиди, мимо фіскальної й етатистичної політики санації, з нею тримають. І — скажім це — мимо нібито демократичности жидівської.

Коли ми це перекладемо на реальну мову, то з того вийде, що й у данім випадку, як усе, Жиди тримаються з істнуючою владою. А звідти консеквенції для нас, що не маємо чого дурити себе оманами, що в нашій боротьбі національній — Жиди можуть опинитися по нашім боці як союзники. Ніколи вони тими союзниками не будуть. Або краще сказати — були би, але колиб наша справа виграла, себто тоді, коли помочи союзників властиво не так то вже й потрібно. Тримаючи з урядом, вони тим самим не можуть і не хочуть анґажуватися по нашім боці.

Треба реально дивитися на справи і не думати, що покликування Жидів (коли їм чиниться кривда) на ясні засади толеранції, рівноправности, свободи „меншостей" і ін., що ці покликування зобовязують їх до солідаризування з нами, коли ми боремося за ті самі засади. **Засади — це покришка; народи борються не за них, а за свої інтереси.**

Борються і Жиди. Тому, хоч з приводу останніх ексцесів в університетах українська преса і висловила співчуття Жидам, то Жиди в анальоґічних випадках (напр. підчас „пацифікації) Українцям ніякого співчуття не висловлювали... Політика є реальна річ і не треба в ній займатися сентиментами. Жиди в Польщі, також само як, скажім, польські противники санації, нашими союзниками ніколи не будуть, як не будуть ними і комуністи, що отримують прикази з Москви.

Нашими союзниками можуть бути лиш наші народні маси і маси інших християнських меншостей. Про це не треба забувати і не дати себе звести на манівці ні ілюзіями ні засадами.

„НОВИЙ СВІТ" -- „СТАРИЙ СВІТ".

Вважаючи доцільним подати кілька загальних уваг із вражінь, які я відніс з приводу стрічі з редактором американської „Свободи", який на днях відвідав Чернівці, хочу в наступнім кількома словами зясувати цікаву ріжницю між життям українського народу в „новім світі" і в Европі. Сам редактор „Свободи" представляє собою тип замериканізованого Українця: в нім спостерігаємо досить цікаву сумішку американського гумору та українського оптимізму; американського змислу реальности та ґлибини української душі.

Українська еміґрація в Америці (коло 400,000 душ), знайшовшися в нових ґеоґрафічних, економічно-господарських і т. п. обставинах, була приневолена силою цих обставин пристосуватися до них та радикально змінити свої погляди на старий спосіб життя. Новий, незнаний ритм життя, який пульсує в Америці, пірвав за собою й нашу старосвітську еміґрацію, яка досить скоро зрозуміла, що тільки пристосування до нових обставин зможе її захоронити перед неминучою матеріяльною загибіллю. Отже постепенно, через боротьбу за матеріяльне забезпечення, українська еміґрація в Америці дійшла й до національної орґанізованости та свідомости, в якій вона тепер знаходиться. Сила давніших обставин приневолила нашого дядька будувати тільки на **власні сили,** й через це він позбувся й знаної нам його рабської психіки а навпаки, став людиною, яка є свідома того, що його добра чи зла доля лежить тільки в його власних руках.

Проблему матеріяльної самоохорони розвязав наш еміґрант в блискучий спосіб і він привчився більшої **роботячости, ощадности** та, для забезпечення майбутности, заснував **товариства обезпечення.** Рівнобіжно з цим іде й національна самоохорана: еміґрація удержує велике число **приватних шкіл,** а сама „Свобода" (є ще й інші **часописи**) числить 25,000 передплатників.

В „новім світі" пливе отже й нове життя і коли в нас тут треба силувати людей, щоби посилали дітей до державних щкіл, то по той бік великого озера люди самі удержують школи; а коли в нас читання (а не передплачування) ґазети вважається ласкою, зробленою редакції, то в Америці розуміння ваги преси є цілком противне.

В „новім світі" клонять голову тільки перед ділом, перед здібністю людини, без огляду на її титули, чи клясове походження: там діла — а в нас слова, там праця — а в нас фрази, там зміст — а в нас форма!

Таким ритмом пливе життя в новім світі: широке поле діяльности, заслужена нагорода та можливість осягнення відповідного становища тільки в міру здібностей.

Наша еміґрація, знайшовшися серед таких обставин, була приневолена, щоби не остатися позаді або взагалі не пірнути в новім бігу життя, перебудувати свій старий спосіб життя та навіть перевиховатися. І це їй удалося при помочі виховання!

Тоді коли в нас стараються розвязати проблему „маса й провід", то в Америці вже розвязали питання „виховання маси".

Нашому сентиментальному націоналізмови протиставить „новий світ" раціональний націоналізм, а нашій фразеольоґії та демаґоґії — устрій дійсного демократизму.

Шкода тільки, що через брак місця не можу докладніще застановитися над цими питаннями, а тільки подати висновки із своїх вражіть. Застосування до нових обставин, основне здорове перевиховання та теперішнє життя українського народу в Америці дають нам запоруку, що й тут у „старім краю" чекає нас краща судьба, тільки треба покинути старі заскорузлі форми без змісту та реальної вартости, треба виховати ґенерації повні волевої енерґії та спрямувати всі психічні потуги на дорогу реальної самосвідомости та віру в свої власні сили.

Тут мені пригадується японський нарід, який у дуже короткім часі дійшов до того значіння, яке він тепер у світі має. Як це сталося? Японські сини, розбрившися по Европі та Америці, дуже скоро асимілювали все корисне та здорове, а вернувши домів, перебудували свій старий спосіб життя та основно перевиховали цілий нарід. А німецький нарід як поступає тепер із тими частинами свого народу, які живуть поза границями німецької держави? — Чи не можна й не треба й нам так робити? Ось „новий світ", який міг би нас так богато навчити!

Н. Вітан.

(„Час").

ПАМЯТАЙТЕ НА НОВУ АДРЕСУ „ОБЄДНАННЯ".
"O B Y E D N A N Y E,"
P. O. Box 122, Hudson Terminal,
NEW YORK, N. Y.

НАКЛАДОМ „С В О Б О Д И"
вийшло з друку
НОВЕ ПРЕДСТАВЛЕННЯ НА СВ. НИКОЛАЯ
СВЯТА ГОСТИНА
Сценічний образ у двох відслонах.
Написав Микола Курцеба.
У цім представленню виступають 13 осіб: 4 старші і 9 дітей.
Ціна одного примірника 20 центів.
Пісні (партитура) до цього представлення (1 на три голоси і 2 на два голоси) коштують окремо 40 центів.
Це представлення дуже гарне і легке до науки. Пісні оригінальні, зладжені на дитячі голоси, теж легкі до вивчення.
Замовляйте негайно!
Замовлення і належитість за відповідну скількість примірників присилайте на адресу:
"S V O B O D A"
81-83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

П. Котович.

ЧОТИРИ РОКИ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ

(Спогади бувшого комсомольця).

(33)

Про те, що Петлюри вже немає в живих, селянство здебільшого не знає, а коли й чує, то не вірить.

Селянство тай робітництво згадує революційну боротьбу Української Народньої Республики проти чужинців-окупантів; ось чому й така симпатія до С. В. Петлюри, як чільного провідника тої боротьби.

У тім районі, де я працював, довший час вештався Махно. Це зрештою видно й з наведеної мною вище пісні; одначе до нього нема симпатій: не він, на думку селян, може встановити порядок. Селянство тяжить до державно-творчої ідеї, а це є показчик політичної зрілости нашого села.

Наскільки я собі вияснюю це відношення до особи покійного С. Петлюри в селянських і робітничих (робітничих теж!) масах, то причина полягає в тому, що саме в часі боротьби 1919 року, коли Україна була між двома вогнями російських диктатур, большевицької і денікінської, українському соціялістичному правительству на чолі з Петлюрою вдалося заняти правильну лінію боротьби за національне визволення, за демократію й за земельну реформу. Ті часи зокрема селянські маси згадують і досі як „селянське царство", коли хоч короткий час дух свободи віяв на українській землі.

Колись, пригадую, селяни були проти комуністів, але за радянську владу, за большевиків. Тепер буквально кождий селянин знає, що це все одно й такесаме. Можна ствердити цілковитий крах радянської ідеї. Якаб у будучности українська держава не була, то можна з катеґоричністю твердити, що нічого „радянського" в ній не буде.

Якіж настрої робітництва? В Донбасі, висловлюючись по большевицькому, ряди пролетаріяту страшенно засмічені. Бувший непман, чи куркуль, уже через те, що він „бувший", є заклятим ворогом большевиків; це елемент деклясований, якому тратити нема що, хіба кайдани. Щож до так званого кадрового пролетаріяту (кваліфіковані робітники), то він скоріш ворожий, ніж опозиційний до влади. Вірити в те, що в СРСР будується соціялізм, або вірити в близьку міжнародню соціяльну революцію, вважається ознакою дурної голови. До партії пролетаріят тепер уже майже зовсім не йде; партія росте на рахунок люмпенпролетарів і всяких темних елементів, що хотять стати каліфами бодай на годину.

Коли я скажу, що багато робітників жалкують за своїми колишніми господарями й бажають їхнього повороту, то цим я абсолютно не згущую фарб; це буде відповідати правді. Деякі робітники так виснажені постійним недоїданням і надмірною експльоатацією, що, згадуючи минулі „ситі" часи, думають, що коли повернуться „господарі", то відразу все покращає. Цим в основі відріжняється настрій робітництва від настрою селян: селяни не хотять віддати й не віддадуть землі поміщикам, тоді як робітники радо витатимуть на своїм заводі капіталіста. Що правда, ці настрої не перешкаджають багатьом робітникам бути „троцькістами" і, разом з тим, антисемітами. Підчас першотравневих свят 1930 р. в Одесі було розповсюднено масу портретів Троцького. Троцькісти намагалися говорити з трибун, але сталінці їх стягали звідти. Перед і після першого травня були масові арешти.

Міська „вулиця" є цілковито проти большевиків. Від деякого часу ДПУ не переводить зовсім арештів на вулиці (це викликає небажані ексцеси), а тому арештують людей тихенько вночі.

Заки перейду зосібна до інтеліґенції, я хочу сказати кілька слів взагалі про людей найманої праці, про матеріяльне їх становище. Учитель дістає 54 карбованців на місяць, урядовці від 40 до 200 карб., робітники від 60 до 250, включаючи й кваліфікованих майстрів. Хлібна пайка, яку дістають всі в місті, очевидно крім тих, що позбавлені виборчих прав, 300 до 600 ґрамів; крім того в кооперативах таксамо в нормах пайки можна дістати крупи, картоплю, кислі огірки, іноді лише гнилого оселедця та мікроскопічну порцію олію. Мяса, масла, сала, цукру — не дістанете.

Оповідають такий анекдот: У раднаркомі в Москві хотіли знищити літеру „М", бо й справді, навіщо вона? Муки нема, мануфактури нема, мяса нема, масла нема, марґарини нема, макаронів нема, мила нема, махорки нема... Москву можна назвати... ну, Сталінград... але ні: є вже така назва; ну... Сталіно... таксамо є; ну... Пятирічкою, чи як там, — але як переіменувати... комісара торговлі Мікояна? Отож літера „М" завдячує своє існування одному Мікоянови.

„Зпід поли" дещо ще можна купити, але ціни! Олій 3 карб. фунт, масло 5 карб. фунт, сало 4 карб. фунт, мука 20 до 25 карб. пуд, цукор 1 карб. 50 коп. фунт, мило... туалетним милом селяни перуть свої сорочки. Мила звичайного зовсім нема. Ціни, які я оце подав, з червня 1930 р. Тепер вони, безперечно, піднеслися вгору. Такі ціни навіть не кожному комуністови доступні, а не то що якомусь звичайному громадянинови.

Інтеліґенція абсолютно безправна; її праця оплачується найнижче, вимог до неї найбільше. Всі громадяни „соціялістичного раю" стероризовані в найвищій мірі, але інтеліґент боїться не тільки свого товариша, знайомого, колеґи, але нераз власної тіні. Відплачує інтеліґенція большевикам ненавистю й призирством. Ніколи, ніде ще, ніхто з таким призирством не ставився до влади, як ставлятья на Україні тепер. Ви берете в руки „Правду" і відчуваєте, що ваші руки забрудилися; вам мимоволі хочеться їх зараз же вмити... При всьому тому інтеліґенція опанувала добре большевицьку фразеольоґію й нею, як димовою завісою, борониться, наскільки може, перед безглуздим терором узурпаторів.

На цьому місці я мушу застерегтися від закиду, що я свої власні настрої передаю як настрої всієї інтеліґенції. На жаль, щоб розказати це так, щоби правдивість моїх слів не підлягала ніякому сумнівови, я мусів би розповісти про ряд фактів, на підставі яких я прийшов до цього переконання. А про це, зі зрозумілих причин, я написати не можу.

Інтеліґенція радіє з кожного большевицького неуспіху, але що тепер у них, у большевиків, самі неуспіхи, то виходилоб, що інтеліґенція живе в самих радощах. Але в дійсности ні: інтеліґенція радіє з неуспіхів, хоче їх, але й боїться їх, бо знає, що їй доведеться за них відповідати.

Стиль байкаря Езопа, мова натяками, набули загального розповсюднення. Цю мову розуміють і вживають селяни, не кажучи вже про інтеліґенцію, чи робітництво. Вся інтеліґенція, за винятком тих її прошарків, що зєднали свою долю з долею延 пануючої партії, є не тільки проти сталінізму, але й проти большевизму взагалі, **проти диктатури, звідкиб взагалі вона не походила.**

Скажу це ясніше: інтеліґенція стоїть **за Соборну демократичну Україну,** проти **гетьманщини,** проти всякої диктатури. Коли селянство виталоб тепер всяку інтервенцію, то це є настрої хвилеві. Інтеліґенція, зокрема свідоміша її частина, ворожа всякій інтервенції; зосібна є проти інтервенції тих наших сусідів, під владою яких опинилася значна частина української території.

LIV.

Міста після „колективізації".

Деґрадація сільського господарства, що цілком виразно була помітною вже за 2 роки до „колективізації", відбилася на постачанню міст продуктами поживи. На початку року 1928 вже можна було бачити в Донбасі та інших промислових центрах черги біля харчових крамниць.

Як піднести товаровість сільського господарства, налагодити постачання міст, забезпечити сировиною промисловість, зібрати достаточну скількість „зайвини" для придбання „валюти" — ось проблеми, над якими сушили собі голови специ, що оточують Сталінового коханця Мікояна.

Але долею країни керують не специ, лише Мікояни, унтер-офіцири Сталіна, які й вирішили „колективізувати" село, або, як це зрозумів загал села: **відновити кріпацтво.** Траґічні наслідки такого розвязання проблеми читач уже знає: це була небачена ще катастрофа сільського господарства.

Зрозуміла річ, що це тяжко відбилось на промисловости, транспорті, на забезпеченні міст продуктами поживи, словом: на всьому житті величезного орґанізму союзних держав.

Біля харчових крамниць після колективізації зявилися величезні „хвости".

Ще з вечора жінки ставали в чергу, цілу ніч, аж до 3-тої години ранку вони чекали, поки відчинять крамницю, а все таки більшість верталася до дому з порожніми кошиками.

Скільки в цих „хвостах" за довгі ночі чекання перебалакали про „колективізацію", скільки тут було висловлено „подяки" владі, партії, Сталінови й усім „вождям"!

(Дальше буде)

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЗА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ У. Н. СОЮЗА.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

УКРАЇНСЬКА МАТИ — НАШЕ МАЙБУТНЄ.

Дуже мало говорять, а ще менше пишуть про нашу матір, котрій належиться заслужена честь і пошана. Ми небагато знаємо про матері великих людей, творців славних діл, котрих матері були початком, виплекавши амбітні стремління в своїх дітях. Правда, є вимки, коли люди, що зросли без матері, осиротілі ще від колиски, також здобули собі славу ґеніїв. Таким яскравим прикладом може бути хочби й наш пророк Тарас Шевченко. Але більшість великих людей завдячують свою славу материнському вихованю, бо людина найчастіше є такою, якою її виховала мати. Материнське серце є школою для дитини, а тому одну добру матір треба цінити більше як сотку вчителів.

Свідома мати, в повнім значінню цього слова, творить поступ у життю взагалі й є тим мотором, що двигає людство до шляху поступу. Молодість минає, любов згасає, дружба товариська вяне, але материнська любов і те, що мати вложила в душу й серце дитини, живе до віку. Необмежена любов матері до дитини, її посвята над вихованням своєї дитини творять підвалини життя людини й у цьому лежить незбагнено велика заслуга матері.

Як день, так ніч, ціле своє життя, матір працює й жертвує себе своїм дітям. Мусимо дивуватися тому великому подвигови й посвяті, що виявляє кожна мати, виховуючи своїх дітей на добре. Як день, так ніч, як у роботі так і в розвазі, матір усе думає про своїх дітей та все робить для них — „для моїх дітей". Все життя доброї матері виповнене лише її дітьми й поза ними вона не знаходить для себе ні радости, ні щастя. Школа безперечно є великим придбанням людства й без неї годі уявити тепер життя людини; одначе першим джерелом науки й виховання майбутніх поколінь для добра свого народу лежить на матері. Наскільки мати є національно свідомою, чи взагалі свідомою, настільки вона може прищепити своїй дитині любов до свого народу, до своєї батьківщини, та стремлання до поступу.

Наука в національних школах є конче потрібна для добра нації. Але не треба забувати про це, що школа лише довершує те, що започатковано в родині. Школа лише систематизує й поширює те, що дитина винесла з родини, бо коли в дитячій душі школа не стріне відповідного ґрунту для засвоєння нею науки, то вся праця школи торкнеться дитини лише поверхово, лише, так сказати, прослизне по ній, щоб скоро цілком випарувати з дитини, як тільки вона позбавиться шкільної опіки й догляду. А лишиться дитина з тим, що вложила в її душу й серце — мати.

Отже нам, Українцям на американській землі, що хочемо дбати про виховання своєї свідомої молоді, треба дбати не лише про свою школу й про інші форми національного виховання, а передовсім нам треба дбати про виховання свідомої національно, культурної й високо моральної української матері. Маємо ми між нами дуже й дуже багато щирих, гарних українських матерей, котрі віддають всю свою душу своїм дітям та виховують їх у національній свідомости й високій моралі. Та ті матері також потребують допомоги; вони потребують допомоги, щоб ще більше усвідомити свої почуття, свої обовязки й ліпше вміти їх прищепити своїм дітям. Жіночі організації в Америці повинні прийти на допомогу українській матері у вихованню нею своїх дітей; вони мусять поширити свідомість національну й загальну наших матерей, щоб тим ще більше піднести їх вартість для своїх дітей і для українського народу.

По дітях видно їх родичів, а передовсім матері. На превеликий жаль, не всі наші матері дбають про національне виховання своїх дітей. Тому й трапляється багато наших дітей, котрі не розуміють мови своїх батьків, цураються всього того, що є славного й гарного в народі, з якого вийшли їх батьки. Отут уже хиба самих матерей, бо що як що, а рідної мови, любови до звичаїв, любови до віри, до великих діл предків їх дітей матері можуть завжди легко навчити дітей, коли не будуть занедбувати цього.

В цій справі треба, щоб саме жіноцтво, самі матері й дівчата українські, що стануть матерями, забрали слово й сказали, чого вони потребують на те, щоб тут жила справжня, прекрасна українська мати, та чого потрібно для виховання таких матерей, котрі виховувалиб дітей собі на славу, а на добро рідного народу.

Н. Н.,
Амстердам, Н. Й.

МИНУЛЕ КОПАЛЕНЬ СОЛОМОНА У ПРАЛІСАХ АФРИКИ.

Загадочна драма зперед 3500 літ.

Найбільш цікаве з минулого недавно відкритих копалень золота короля Соломона те, що їх покинули нагло й несподівано. У хідниках лежать знаряддя так, як його лишили робітники. Купи надовбаної золотої руди лежать до сьогодні та ждуть на перевіз догут. Причин покинення копальні не вміє ніхто вияснити. Догадуються, що племена Кафрів піднесли повстання й несподіваним наїздом побили шахтярів, або ті боролися з військовою залогою й згинули в битві; теж могли прийти накази з Єрусалиму, щоби покинути копальні. Все це лише здогади, бо справжня причина, чому покинули копальні, лишиться мабуть назавжди нерозвязаною тайною.

Дальша доля копалень.

Коли шахтярі покинули копальні Соломона, до пралісу прийшли інші люди з далеких країн, а сліди їхнього побуту залишилися до сьогодні. У розвалинах можна знайти індійські, китайські, арабські та римські монети. В середновічних часах приїхали до копалень сміливі португальські подорожники. Вони якийсь час добували в копальнях золото, але робили це далеко гірше від Фенікійців.

Сьогодні ті опущені копальні мають велику вартість. Старинні Фенікійці не знали помп і, не зважаючи на високо поставлене своє гірництво, мусіли залишити ті хідники, де показалася вода. Тепер ці скарби можна буде добути.

Старинні копальні, які працювали ще тоді, коли людство було ще молоде, знов заповнилися гомоном і метушнею.

Новочасні здобутки гірничої техніки помагають сучасним експльоататорам копалень, залишених Фенікійцями, добувати з них не менше золота від перших власників. Сьогоднішні власники постановили зберегти памятки сірої старовини, збирають усі предмети зі слідами прадавніх часів і складають у відновлених будинках. Підчас збірки тих памяток знайшли мішанину заліза й якогось досі невідомого металю, що його знаходили теж у старовинних гробницях Єгипту.

Українські Товариства, Братства й Сестрицтва, які ще не є **членами-добродіями „Рідної Школи"**, повинні приняти це членство в цьому ювилейному році її 50-ліття. Даток члена-добродія 50 долярів **одноразово.**

З РУХУ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Наради 32 відділів У. Н. Союза в справі злуки і реформи.

Дня 6 грудня відбулися в місті Филаделфії, Па., в Домі Горожан на Френклин ул. наради урядників 32 відділів У. Н. Союза з Филаделфії й околиці в справі злуки відділів і реформи обезпечення в У. Н. Союзі.

На наради прибули Головні Секретарі У. Н. Союза, а це: І. Каштанюк і Р. Слободян. Наради переводив С. Слободян, Головний Радний У. Н. Союза.

Нарадам прислухувалися і голос забирали також члени відділів У. Н. Союза. Наради зачалися в годині 1-шій пополудні, а скінчилися в годині 8 вечером. По рефератах Головних Урядників переведено загальну дискусію, в якій забирали голос майже всі присутні.

Дискусія виказала, що загал членства є надзвичайно заінтересований справою злуки відділів і реформи У. Н. Союза. Учасники нарад заявили, що обидві справи є дуже важними, та що треба великої розваги, щоби їх перевести в життя в такий спосіб, щоби це вийшло на користь нашій організації. А коли би вдалося це виконати, то з того була би велика користь для членів У. Н. Союза, а сама організація тоді відродилася би, бо була би поставлена на такі фундаменти, які були би оперті на силі нашої доростаючої, тут родженої ґенерації. А саме в тім лежить будучність У. Н. Союза.

КАРПАТСЬКИЙ РОСТИННИЙ ЧАЙ

Слідіть за оголошенням.

З українського життя в Америці.

ДІТРОЙТ, МІШ.

Наради в справі злуки відділів У. Н. Союза.

З ініціятиви Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 292 У. Н. С., скликано дня 27 листопада урядників всіх Союзових відділів на Вест Сайд, щоби спільно обговорити, як то віднестися нам до справи злуки відділів.

Зборами проводив гром. Петро Пошивак, предсідатель 175 відділу. Секретарював гром. П. Кізел.

Зпочатку дебатовано над тим, чи потрібна нам злука відділів, а як потрібна, то як її перевести.

Гром. С. Чорний заявився за злуку і пригадав Союзовий клич, що в лучности сила. Гром. Онуфрій Шеремета говорив про матеріяльні й моральні користи зі злуки та про ту повагу, яку матиме сильний відділ перед Американцями. Злученим лекше перевести якесь підприємство, а навіть лекше буде з похоронами, бо як тільки прийде частина членів, то вже буде поважне число. Сильний відділ потягне до себе молодь, яка криво дивиться на наші спори і взаїмну боротьбу.

Гром. Романів виголосив довшу промову про те, як розвивалося наше орґанізаційне життя в Америці. Він заявив, що дискусія на тему злуки відділів є злишна, бо тільки ворогам не треба злуки. На його думку, нема ніяких перешкод, яких не можна би тут перебороти. Теперішна депресія довела до злуки банків і ріжних підприємств, які себе поборювали і економічно нищили. Чомуж би не мали злучитися відділи У. Н. Союза?

Ми не можемо тепер глядіти на Союз так, як гляділи на того роду орґанізацію тому 20 літ, коли то люди вступили до неї ради знакомства, не привязуючи до цього ваги як асекураційної орґанізації. Всі думали вертати назад до краю. Та тепер часи змінилися. І ми мусимо подбати, щоб У. Н. Союз став модерною і сильною фінансовою інституцією, бо тільки тоді він вдержиться і буде далі гуртувати біля себе американських Українців та буде осередком цілого народнього життя американської України.

Гром. Чмир заявив, що урядники згідні з тим, щоби перевести злуку відділів, але самі вони цеї справи вирішити не можуть. Це залежить від загалу членства. Він думає, що вже на найближчих зборах прийде до такої злуки.

Гром. Тарас думає, що така злука може принести шкоду відділам і Союзови, бо члени не погодяться, даючи примір з того, що він бачив у Скрентоні.

Громадяни Романів і Шеремета опрокидують думки гром. Тараса.

Гром. Пошивак каже, що справа злуки відділів товчеться вже в Дітройт 20 літ. Він є теж за злуку. Каже, що Головні Урядники також винні, що є так богато відділів, бо давали згоду на закладування нових відділів там, де вже був один чи два відділи.

Забирали ще голоси: Я. Поливка, В. Дідик, М. Коваль, Т. Медвідь, П. Кізел. Усі заявилися за те, що треба доконче довести до злуки відділів.

Порушено також справу Головного Радного Т. Михальчука. Рішено віднестися до Головної Екзекутиви, щоби вона щось зарядила в справі Головного Радного, котрий майже від року не показується між відділи і нема його там, де треба боронити У. Н. Союз, як це було на ювилею 146 відділу.

Вибрано також тимчасовий уряд з 4 відділів, котрий має занятися скликанням зборів в справі злуки, не пізніше як до 3 січня 1932 р.

П. Пошивак, предс.;
П. Кізел, секретар.

—o—

КОТСВІЛ, ПА.

Листопадове Свято.

Дня 29 листопада відбулося в нашій громаді Листопадове Свято. Урядженням свята занявся комітет злучених товариств і братств У. Н. Союза, У. Р. Союза, Н. Помочи, Сестрицтва, Молодочего Клюбу та уряду церковного на чолі з місцевим священиком о. Петром Дмитриком.

В церкві о. мітрат Жук відправив панахиду за поляглих героїв, котрі зложили свої буйні голови на жертвеннику вітчини, при асисті о. М. Лисяка та місцевого пароха, о. П. Дмитрика. Мітрат о. д-р Жук виголосив також зворушаючу проповідь на тему: „Жидівський нарід в неволі і його визволення". „Так, як колись Жиди, нині український нарід терпить неволю гіршу, як була неволя вавилонська, говорив о. Жук. Церква, хоч досить обширна, була битком набита вірними, яким колитися сльози, коли слухали проповіди.

Точно в 7 год. вечером розпочався святочний концерт. Вступне слово виголосив о. мітрат Жук. Витаючи всіх присутних, вказав на ціль концерту. Першим бесідником був капітан М. Дармограй. Він виголосив реферат в анґлійській мові, зогляду на Американців, присутних на галі. Другим бесідником був адв. Т. Свистун, старшина У. Г. А. Говорив по українськи про змагання нашого народу до свободи. Реферат був добре обдуманий і оброблений. Третим бесідником був д-р Вилієм Ґ. Ґордон, адвокат і нововибраний мейор міста. Він говорив про Українців як добрих горожан і чесних людей та взивав до любови Америки, з тим, щоби не забувати народу і краю, з якого ми вийшли. Потім говорив голова публичних шкіл, Кароль О. Беннер. Радив Українцям користати з американських шкіл, щоби мали, коли прийде слушний час, своїх передових людей, лікарів, інжинірів, професорів і інших фахівців. Всі говорили про обеднання українського народу та боротьбу з ворогами.

Підчас павзи місцевий хор виступив зі своїми продукціями. Співав досить добре. Співали також шкільні діти пісні: „О, Україно" і „Видиш, брате мій", що дуже подобалось присутним, а особливо Американцям, котрі нагородили дітвору гучними оплесками. Хор, а також і діточий хор, розвиваються чимраз краще, а в тім заслуга о. П. Дмитрика, бо він працює над ними дуже багато.

Треба ще піднести і се, що в святі брали участь всі Українці з Котсвіл: Галичани і Наддніпрянці. На поклик місцевого пароха зійшлися всі, як один. Честь Вам, котсвільські Українці, за се!

Настрій в громаді був гарний. Робота була розділена. Одні просили гостей, другі робили порядки. До прикрашення свята найбільше причинилися хлопці і дівчата. Вони заявили не тільки словом, але і ділом, бо перші зі свого Клюбу дали $10.00 на визволення України.

По скінченню концерту була уладжена Сестрицтвом вечера для гостей. Підчас вечері говорено також на тему визволення України, а Американці заявили, що Америка дасть Українцям хоч моральну поміч.

При урядженню свята найбільше положили труду і праці А. Ґрицький, предсідатель, і Мих. Кобилянський, секретар.

Честь усім тим, що витревалою працею на народній ниві готують кращу нам долю.

Гість.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

ПОЗІР! CARTERET, N. J., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ В КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ.

відбудеться

з нагоди тринацятьлітньої річниці повстання Західно-Української Народньої Республики

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 13-ГО ГРУДНЯ (DEC.) 1931 РОКУ

В НІМЕЦЬКІЙ ГАЛИ (ДЖОРМЕН ГОЛ), РУЗВЕЛТ ЕВЕНЮ, CARTERET, N. J.

Початок в год. 6.30 ввечір. — Вступ 50 і 35 цнт., діти 15 цнт.

Концерт отворить о. парох д-р Й. Жук. — Святочну промову виголосить позамісцевий бесідник.

Продукції хорові, дуети і соля виконає місцевий хор „Боян", під проводом учит. А. Лавріва, як і шкільна молодіж виступить з хором і віддеклямує пару гарних віршів.

Проситься до численної участи як своїх ,так і з околиці, щоби звеличати свято та віддати честь Героям, упавшим за волю свого народа.

Того дня в 12-тій годині відправиться панахида за поляглих героїв о. парохом д-ром Й. Жуком, на котру то панахиду запрошується всіх до участи.

285-7

Комітет Листопадового Свята в Carteret, N. J.

ВЖЕ ВИЙШОВ З ДРУКУ

КАЛЄНДАР УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА на 1932 рік

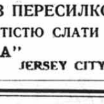
І ПРОДАЄТЬСЯ ПО 50 ЦНТ. З ПЕРЕСИЛКОЮ

ЗАМОВЛЕННЯ РАЗОМ З НАЛЕЖИТІСТЮ СЛАТИ ДО:

"SVOBODA"

81-83 GRAND STREET. JERSEY CITY, N. J.

Жінки, це ваша робота!

Кріпкі чоловіки не люблять признаватися, що вони потребують якоінебудь опіки. Отже це залежить від вас, жінки, щоб ваші чоловіки були здорові.

Майте завше під рукою фляшку славного лініменту.

Торговельний **Пейн-Експелер*** Знак

Запатентований у правительстві Злучених Держав.

Змучені мязи, ранні простуди, всякого роду ломання і болі зникають швидко від того усмирючого лініменту. ПЕЙН-ЕКСПЕЛЄР* є найдешевшою формою "асекурації роботи".

35 ц. і 70 ц. - - - - - - - - Продається всюди.

*Правдивий з торговельним знаком ЯКІР.

КАЛЄНДАРІ НА 1932 РІК

ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В КНИГАРНІ „СВОБОДИ".

Календар У. Н. Союза	50 цнт.
Календар Червоної Калини	75 цнт.
Календар Просвіти	50 цнт.
Календар Веселий (дуже веселий)	40 цнт.
Календар Русалка	40 цнт.

СТІННІ КАЛЄНДАРІ

з портретом Шевченка або Франка по 30 цнт., з пересилкою.

Різдвяні Картки по 5 центів.

РІЗДВЯНІ КАРТКИ

з віршом, в формі книжочки, по 10 цнт. і 25 цнт.

НОВОРІЧНІ КАРТКИ .... **5 цнт.**

Різдвяні Листові папери з желанням по 15 центів.

Разом зі замовленням треба слати і належитість.

"SVOBODA,"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

УКРАЇНЦІ В БЕРЛІНІ.

Дня 19 листопада в годині 8 вечір відбувся в берлінському університеті виклад проф. д-ра З. Кузелі про українські історичні народні пісні. Виклад відбувся заходами Українського Наукового Інституту в Берліні. Авдиторія 47 університету не змогла вмістити всієї публики, що прийшла була послухати докладу. Яких 300 душ змістилося в салі, битком набитій. Як на український виклад — то явище, яке дуже рідко трапляється. Не помітно було публики, що прийшлаб собі так для сензації, а самі поважні старші віком люди, що з заінтересованням вислухали викладу, а опісля хорових та сольових співів. Були й представники ріжних бюр кореспонденційних та ґазет. Та й не диво. Автора викладу знають не від сьогодня. Знають його вміння володіти словами та захоплювати публику хочби й сухою, чисто науковою темою.

Самий сухий виклад був би одначе публиці нічого не дав. Тому треба було й саму українську історичну пісню проспівати, що в першу чергу знаменито виконав український оперовий співак К. Андрієнко, що вже довший час проживає в Берліні та має тут свою школу. В його програму входили такі пісні: 1: Зажурилась Україна, 2. Ой зійшла зоря, 3. Дума про Ничая, 4. Ой, ти зоре вечірная, 5. Кінь вороний, 6. Голота, 7. Та нема гірш нікому, 8. Ой, у полі Баришполі. Своїм гарним голосом, а до того чистими визокими позиціями при акомпаніяменті панни Е. Кравс очаровував пан Андрієнко публику і дещо з проспіваного мусів повторювати, бо ніяк не уставали бурливі оплески. Саля як на концерт не була підходяча, тому п. Андрієнко не міг показатись зі своїм голосом в повній його красі.

Другою частиною вокальної програми були українські народні пісні, проспівані Українським Академічним Хором під орудою п. Зарицького, бувшого оперового співака. В програму входили такі пісні: 1. Козак Максим Залізняк, 2. Байда, 3. Добрий вечір тобі, 4. Вязанка ріжних українських народних пісень з минулого. Назагал випала й друга частина добре, хоч могла була випасти дещо краще.

Як на українську дійсність (недержавний народ), успіх дуже великий. Видно, що при вмілій постановці справи та відповідному підібранні лектора можна зацікавити навіть німецьку прозаїчну публику українською справою. Це мусить взяти на увагу Український Науковий Інститут при дальшій своїй праці, а тоді й більшими успіхами зможе українська пропаґанда на чужині похвалитись, як досі.

ПОДЯКИ

Щиро дякуємо Головному Урядови за скоре й точне виплачення посмертного по нашій любій донечці Юльці, в сумі $300.

Я вже два роки не працюю і така посмертна запомога стала нам великою помічю у нашім нещастю.

Дякуємо також Урядникам Сестрицтва Пр. Богородиці, від. 33, за їх старання біля похорону.

Наше нещастя повинно бути заохотою для інших членів У. Н. С., котрі мають діти, щоби їх вписали до нашої чесної орґанізації.

Никита Чмелик, батько;
Катерина Чмелик, мати;
члени У. Н. С., Шикаґо, Ілл.

—o—

Нижче підписана, членица 253 відділу У. Н. С., щиро дякує Головному Урядови за допомогу в сумі 25 долярів, одержану з фонду допомогового.

Марія Звікинська.

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

CONCERT BENEFITS UKRAINIAN VETS.

Also Marks 13th Anniversary of Their Declaration of Independence.

A double purpose was effected Sunday afternoon when the Ukrainians of this city, with the State organization of the Ukrainian-Americans, presented a concert at St. John's hall, at 1055 Pembroke street.

The 13th anniversary of the declaration of independence of the Western Ukrainian republic and a benefit for disabled Ukrainian veterans were the two occasions for the concert, at which four choruses were present.

Speaking before the 1,200 persons assembled yesterday afternoon Dimitro Halychin, former Ukrainian general who led the Ukrainians in their short-lived battle for independence in 1918, appealed to them to aid their country folk in Ukrainia. General Halychin is a resident of New York at present, having been exiled from the native land by the incoming powers, following the attempted war for liberty.

Revolt Crushed.

The Ukrainians declared themselves independent in November, 1918, but the revolt was crushed by Soviet Russia and Poland, according to the Rev. Alexander Ulitsky, pastor of the Ukrainian Greek-Catholic church and chairman of the committees that planned for the concert.

Disabled Ukrainian soldiers at present living in Europe are not being cared for by other governments, who do not recognize their war services, said Rev. Fr. Ulitsky.

Four choruses were heard at the concert. The Rev. Orestes Chornock headed one group, while John Saxon was in charge of a chorus from St. George's R. C. church on Park avenue. Assisting him were John Stepanovicus and Fiss Milda Petrushkevicus, soloist. Joseph Wolk directed the chorus of the Ukrainian Greek-Catholic church of St. Mary's Protection.

Included among the guests present at the concert were Rev. Fr. Pankus of the Lithuanian church on Park avenue; Rev. Fr. Gulyen of New Haven; Rev. Fr. Nizankowsky of Seymour; Rev. Orestes Chornock, Rev. Alexander Rotko of Ansonia and Mr. and Mrs. George Ferrio, Jr., attorney.

(The Bridgeport Telegram, Monday, November 16, 1931).

—o—

UKRAINIAN FOLK DANCE CHEERED.

Natives Stirred by Appeal of Music and Ballet.

Time after time, in the course of the Ukrainian Folk Ballet at Music Hall last night, applause broke out in the middle of number and continued to the end.

In the audience were native Ukrainians, reminded of their homeland, American descendants of Ukrainians, their blood stirred by the inherent appeal of the music and dance, and Americans for whom the whole was a new experience.

The Ukrainian dances are spirited and soft-footed. Even with the large stage completely packed with brilliantly-costumed dancers, ranging 5 to the years of middle age, the ballet's outstanding effect was the lightness with which the feet touched the boards.

The background for the ballet was a Ukrainian orchestra and the massed Ukrainian chorus. Vasile Avramenko, who drilled the ballet and stage managed the performance, was loudly applauded in a violent dance in which he characterized the Cossack hero Ivan Gonta.

Three children carried away solo honors. The grave naivete and the nimble skill of Helen Mural, 5, captured the audience in a dance called "Hotzulotchka."

Her brother, William, only slightly older, led a chorus of his elders in a whip dance and tiny Myron Trembluk was a great success in a Cossack sword dance.

Leo Sorochynsky conducted the orchestra and chorus. The presentation was sponsored by the United Ukrainian Societies of Cleveland. Attorney O. Malisky was chairman of the Ukrainian committee and Recreation Commissioner John H. Gourley, chairman of the American committee.

(The Cleveland Press, November 30, 1931).

—o—

ANNIVERSARRY OF UKRAINIAN INDEPENDENCE OBSERVED.

Sunday evening, before an audience which filled the American-Lithuanian hall on Liberty street, the Ukrainian people of Amsterdam, with the assistance of singers and speakers, commemorated the thirteenth anniversary of Ukraine's temporary independence. The Rev. John Schuchowsky of Cohoes was chairman and introduced the speakers, who were the Rev. Joseph Zydanowicz, pastor of St. Casimir's church, Vladimir Kedrowsky, editor of the "Svoboda", a Ukrainian daily newspaper, the Rev. Father Orvidas, assistante pastor at St. Casimir's church, and B. Valickas.

The male choir of Watervliet, which appeared on the stage dressed in the national costumes of Ukraine, gave several well known Ukrainian folk songs under the direction of Mr. Sharameta. These were enthusiastically applauded, as were the selections rendered by St. Cecilia's choir with B. Valickas directing. Due credit must also be given the choir from St. Nicholas' church of this city which, under the able direction of S. Chupka, sang songs appropriate to the occasion.

Several members of the younger Ukrainian group in Amsterdam, the Misses Lubow Hulik, Tatianna Chuchman, Irene Bodack, Mary Babak, Sophie Hulik, and Master Longen Chuchman, recited poems written by famous Ukrainian poets to commemorate the great holiday.

(Evening Recorder, Amsterdam, N. Y., November 18, 1931).

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ЕЛМАЙРА, Н. Й. Тов. ім. Івана Франка, від. 271, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 13 грудня, в годині 2-гій пополудни, в Укр. Нар. Домі. Обовязком є кождого члена явитись на тих зборах, бо є важні справи до полагодження. Буде також вибір уряду на 1932 рік. Кождий Союзовець отримає календар. Пригадується довгуючим членам, щоби вирівнали свої вкладки, бо в противнім разі будуть виключені з членства. Не явившийся на тих зборах член заплатить кару 50 ц. — Д. Чучман, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 292, повідомляє усіх місцевих і позамісцевих членів, що збори відбудуться в неділю, 13 грудня, точно в годині 12,30 в полудне, в гали при Кліперт ул. Взивається усіх членів конче прибути і вирівнати свої належитости за сей рік. Ті, котрі не вплатили заплатити після ухвали, а котрі довгують три або більше місяців, мають підписати Братстови довжний нот. Хто сего не зробить, буде суспендований. Буде роздання календарів, котрі Братство роздасть на сім мітінгу безплатно; хто не відбере свого календаря на тім мітінгу, опісля буде мусів заплатити 30 ц. — Н. Романів, пр.; Петро Кізел, секр.

МОНЕСЕН, ПА. Бр. св. Петра і Павла, від. 288, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться 13 грудня, в годині 2-ій пополудни у звичайнім місци. Буде вибір уряду на 1932 рік і інші важні справи. Справоздання контр. комісії буде на слідуючий місяць. Довгуючі члени мусять вирівнати свої залеглости, в противнім разі будуть суспендовані. Не явившийся на тім мітінгу підпадає карі 50 ц., а урядник 1 дол. — І. Крицький, предс.; Ілько Фаль, кас.; Ф. Янковський, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 289, повідомляє всіх своїх членів місцевих і позамісцевих, що річний мітінг відбудеться в неділю, 13 грудня, в годині 2-гій пополудни. Обовязком кождого члена і члениці бути особисто на тім мітінгу, бо є важні справи до вирішення. Буде вибір уряду на 1932 рік. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, щоби не перетягати довгів на слідуючий рік. Контр. комісія здасть справоздання за цілий рік. Суспендовані члени зволять прибути на мітінг і заплатити свої [illegible], то будуть приняті наново до Товариства. — І. Байдак, предс.; Н. Головка, кас.; [illegible] Коритко, секр.

ЮТІКА, Н. Й. Бр. св. Петра і Павла, від. 58, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 13-го грудня, точно в годині 1-ій пополудни, в укр. парохіяльній гали, 209 Ферст Ст. Проситься всіх членів місцевих і позамісцевих явитися на мітін., бо буде вибір уряду на 1932 рік. Довгуючих членів проситься прийти і вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Не явившийся на сей мітінг член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — Т. Репізовський, предс.; Ф. Коченаш, кас.; М. Романів, секретар.

НОРТГЕМПТОН, ПА. Тов. Укр. Січових Стрільців, від. 44, повідомляє своїх членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 13 грудня, в годині 2-ій пополудни, в церковній ґали. Проситься усіх прийти точно на означений час. Буде справоздання уряду і контр. комісії та вибір уряду на 1932 рік. Всі довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости сего року. На мітінгу роздасться календарі за доплатою 30 центів. — В. Шишка, гол.; О. Задубера, кас.; Д. Домчук, секр.

ЛЕНКЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Василія, від. 87, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 13 грудня, в годині 1-ій пополудни, в гали парохіяльній. На порядку дня є вибір уряду на 1932 рік. Кождий обовязаний заплатити 30 ц. за календар. Проситься довгуючих членів старатись вирівнати свої залеглости. Не явившийся член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — Н. Трояновський, пр.; Василь Максимик, рек. секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Бр. Сош. св. Духа, від. 237, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 13 грудня, точно в годині 1-ій пополудни в Укр. Нар. Домі, 4-та і Ворд ул. Всі члени як один мають прийти на збори і поплатити свої належитости, як також по 30 ц. за календар на 1932 рік. Довгуючі члени не будуть мати права голосувати ані бути вибрани до уряду на 1932 рік. Не явившийся член на збори підлягає карі 1 дол., а урядник 2 дол. Провірча комісія здасть звіт з книговодства за 1931 рік. — Іван Стецик, писар.

ВЕСТ ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. Згода, від. 62, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться 13 грудня, в годині 2-ій пополудни, в пана Гут, 6203 Елмвуд Еве. Проситься всіх місцевих і позамісцевих членів прибути на сей мітінг, бо буде новобраний уряд перебирав урядовання. Вибрані зістали: Кароль Кропивницький, предс.; Йосиф Цихоцький, заст.; Петро Коходинський, секр.; Михайло Юрків, заст.; Іван Данко, кас.; Юрко Бліхар і Іван Бончак, контр. комісія; Новий уряд просить членів сплатити всі свої залеглости, щоби довгів не переносити на слідуючий рік. Котрий член не буде старатись вирівнати свое залеглости(буде суспендований. — Іван Сливар, секр.

ЛУДЛОВ, МАСС. Тов. ім. Івана Франка, від. 253, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в суботу, 12 грудня, в годині 7-мій ввечір, в Укр. Гали. Обовязком кождого члена прийти на річний мітінг, бо буде вибір уряду і роздання календарів. Проситься довгуючих вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — В. Босик, предс.; Д. Харко, кас.; П. Пилипів, секр.

ТОМАСТОН, КОНН. Тов. Укр. Січ, від. 222, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річнй збори відбудуться 12 грудня, в годині 8-ій ввечір, в Укр. Гали при Мейн ул. Проситься всіх членів прибути на означений час, бо є важні справи до полагодження. Буде справоздання контр. комісії і вибір урядників. Проситься довгуючих членів вирівнати свої вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. Не явившийся на збори член буде караний 50 ц., а урядник 1 дол. — І. Пастерник, предс.; П. Шерешета, кас.; І. Кіндрат, фін. секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Тов. Запорожська Січ, від. 325, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в суботу, дня 12 грудня, в годині 7.30 ввечір, в Укр. Домі, 104 Гренд ул. Проситься усіх членів прибути на час, бо є багато справ, як роздання календарів, вибір уряду на 1932 рік і багато інших. Не прибувший член підлягає карі після статута. Проситься членів вирівнати свої залеглости, бо член котрий довгує більше як 3 дол., тратить бенефіт в разі хвороби. — С. Заблоцький, предс.; С. Лис, кас.; П. Малицький, секр.

ЛІНДЕН, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 306, подає до відома своїм членам, що річні збори відбудуться в суботу, 12 грудня, в годині 7.30 ввечір. Обовязком кождого члена на сі збори явитися, бо будуть справи до полагодження. Будеться роздавати календарі на 1932 рік за які проситься принести по 30 ц. Буде справоздання урядників і вибір уряду на 1932 рік. Довгуючих членів проситься вирівнати свої вкладки, щоби нововибраний уряд мав усе в порядку. — Т. Федуник, гол.; А. Андрійців, кас.; В. Моссора, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. Мир, від. 324, повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю, 13 грудня, в домі Укр. Громади на 23-тій і Бравн, в 2-ій годині пополудни. На сих зборах буде вибір уряду на 1932 рік. Всі члени обовязково мають вирівнати вкладки, щоби не перносити довгу на другий рік. Всі члени мусять бути присутні на сих зборах. — О. Горохівський, пр.; Н. Бурак, кас.; М. Туркот, секр.

БОРНСАЙД, ШІКАГО, ІЛ. Повідомляється членів Бр. св. О. Николая, від. 183, що звичайний мітінг відбудеться 16 грудня, точно в годині 7-мій ввечір, в гали церковній. На сей мітінг мають явитися всі члени і доплатити свої належитости. Хто не може заплатити повинен також на мітінг прийти, бо є важні справи до полагодження. По мітінгу контр. комісія обрахує книжки за 12 місяців і здасть звіт на річнім мітінгу, котрий відбудеться в неділю, 27 грудня, в годині 3-тій пополудни. — Йосиф Несевич, предс.; Мик. Подляцький, кас.; П. Бабяк, секр.

ВУДГЕЙВЕН, Н. Й. Тов. Вільна Україна, від. 200, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в суботу, 12 грудня, в годині 6.30 ввечір, в гали де звичайно. Проситься всіх членів прибути, бо буде вибір уряду на 1932 рік на інші важні справи до полагодження. Кождий член повинен вирівнати свої належитости, щоб можна зробити обрахунок. Не явившийся член заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — М. Савка, предс.; В. Костишин, кас.; Й. Паращук, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. Заря, від. 69, повідомляє своїх членів, що місячний мітінг відбудеться в суботу, 12 грудня, в годині 8-мій ввечір, в гали зборів, 217-19 Іст 6-то ул. Проситься всіх членів прийти на сей мітінг, бо є важні справи до полагодження. Довгуючих членів напоминається вирівнати свої вкладки, бо в противнім разі можуть бути суспендовані. — Й. Забавчук, предс.; І. Вікарик, кас.; С. Назаревич, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 133, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в суботу, 12 грудня, точно в годині 8-мій ввечір. Проситься усіх членів явитися на означений час. На мітінгу буде справоздання за цілий рік і інші справи до полагодження. Довгуючі члени за місячні вкладки і за тікети на баль мають вирівнати свої залеглости. Буде вписування нових членів і дітей до У. Н. Союза і до Товариства та вибір уряду на 1932 рік. Не явившийся член платить кару після ухвали. — К. Галушка, предс.; З. Литовинський, кас.; Ал. Будник, секр.

РОМ, Н. Й. Бр. св. Михаїла, від. 121, повідомляє усіх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться 13-го грудня, на Савт Вашингтон ул. Проситься усіх членів явитись, бо буде річне справоздання і вибір урядників. Довгуючі члени повинні вирівнати свої залеглости. Не явившийся на тім мітінгу член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — О. Гадз, предс.; П. еЧреватий, секр.

САВТПОРТ, КОНН. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 84, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінг відбудеться 13 грудня, в 2-ій годині пополудни, в Укр. Народ. Гали на Вест Кінґ Гайвей. Буде вибір уряду на 1932 рік. Кождий член і члениця повинні явитись на означений час під карою після статута. Довгуючі члени повинні вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Петро Дудко, секретар.

РОВЕЙ, Н. ДЖ. Тов. Згода, від. 294, повідомляє усіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в суботу, 12 грудня, в годині 7.30 ввечір, в гали де звичайно. Проситься членів прибути на збори. Буде справоздання з цілого року і вибір урядників на 1932 рік. Кождий член отримає календар на 1932 рік. Проситься довгуючих членів вирівнати свої вкладки, бо інакше будуть суспендовані. — Антін Нагребецький, гол.; С. Курищкін, кас.; Н. Моссора, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 156, повідомляє усіх своїх членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 13 грудня, точно в годині 1-ій пополудни, в Литовській Гали. Проситься, щоби всі члени як одни прибули на той мітінг, бо буде вибір уряду на рік 1932. Рівнож просимо вирівнати свої залеглости. Котрий член не явиться на тім мітінгу без важної причини заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — Н. Іщук, предс.; П. Левицький, кас.; Н. Новак, секр.

АНСОНІЯ, КОНН. Тов. Запорожська Січ, від. 67, повідомляє своїх членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 13 грудня, точно в годині 2-гій пополудни, в Либерти Гали. Проситься всіх членів прибути на час, бо буде вибір уряду на 1932 рік. Не явившийся член буде караний після статута. — Іван Шурин, предс.; Іван Андрушко, кас.; Григорій Патинок, секр.

ПІТСБУРГ, ПА. Тов. Рогатинщина, від. 396, повідомляє своїх членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 13 грудня, в домі під ч. 2114 Тустин ул., точно в годині 6-тій ввечір. Уряд здасть справоздання, а відтак буде вибір уряду на 1932 рік. Обовязком кождого місцевого і позамісцевого члена і члениці явитись на тім мітінгу. — Уряд.

КЛИФТОН, Н. ДЖ. Тов. Укр. Січ, від. 182, повідомляє, що річний мітінг відбудеться в неділю, 13 грудня, в годині 2-гій пополудни, в гали парохіяльній, 45-47 Гови Еве., Пасейк, Н. Дж. Контроля здасть справоздання за сей рік, а опісля буде вибір уряду на 1932 рік. Кождий член має взяти календар, заплатив ще за него 30 ц. Довгуючі члени, коли не вирівнають своїх залеглостий, будуть суспендовані. Кождий член має бути присутний на зборах. — М. Швець, предс.; Гр. Яськів, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 142, повідомляє своїх членів, що річний мітінг відбудеться в суботу, 12-го грудня, в годині 7-мій ввечір, в Укр. Нар. Домі, 216 Фултон ул. Обовязком є кождого члена явитися, бо буде справоздання уряду і контр. комісії за рік, вибір уряду на 1932 рік, роздання календарів по ціні 30 ц. і багато інших справ. Будемо приймати нових членів. Не явившийся член заплатить кару після статута. — Я. Лещак, предс.; М. Маркович, кас.; П. Остапчук, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Тов. Сокіл, від. 336, повідомляє своїх членів, що місячний мітінг відбудеться в неділю, 13 грудня, в годині 1-ій пополудни, в У. Н. Домі. Проситься всіх членів явитися на мітінг і вирівнати свої вкладки, та ухвалити день на річні збори. — Гр. Кисіль, предс.; Мих. Савчак, кас.; Тимко Кальмук, рек. секр.

ТОЛІДО, О. Уряд Бр. св. О. Николая, від. 167, повідомляє своїх членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 13 грудня, точно в 9-тій годині рано, в гали де звичайно. — Д. Медецький, предс.; Н. Білецький, кас.; Ів. Кульматицький, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Бр. св. Вас. Великого, від. 364, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 13 грудня, зараз по Сл. Божій, в гали церковній. Обовязком є кождого члена прибути на збори, бо є дуже важна справа до полагодження. Буде роздання календарів на 1932 рік і братського статута. Проситься довгуючих за [illegible] вирівнати свою залеглість, бо в противнім разі будуть суспендовані. Члени, котрі не вислі платити своєї вкладки, рішучо повинні явитись на мітінгу. Надзирателі хорих повинні бодай раз в рік здати своє справоздання на мітінгу, а не в хаті урядників. — Йосиф Биць, предс.; Василь Савка, кас.; Іван Сподар, секр.

ЙОНГСТАВН, О. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 230, повідомляє усіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 13 грудня, точно в годині 1-ій пополудни, в гали звичайній. На сей мітінг кождий член має явитися і вирівнати свої належитости. Буде справоздання урядників і контр. комісії та вибір уряду на 1932 рік. Не явившийся без важної причини член платить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — Н. Павлишин, предс.; І. Сухий, кас.; Й. Білик, секр.

СЛИКВІЛ, ПА. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 126, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться 13 грудня, в годині 2-ій пополудни. Проситься всіх членів прибути, бо будемо мати важні справи до полагодження. Буде вибір уряду на 1932 рік, роздання календарів У. Н. Союза. Буде також справа про льокования грошей. Не явившийся член буде караний після ухвали з минувшого мітінгу. — Ів. Пандлишак, пр.; М. Ткач, кас.; М. Романюк, секр.

СИРАКЮЗ, Н. Й. Отсим повідомляється всіх членів Бр. св. Ап. Петра і Павла, від. 39, що річний мітінг відбудеться в неділю, 13 грудня, в годині 1-ій пополудни. На тім мітінгу кождий член повинен явитися. Буде справоздання урядників за 1931 рік і вибір уряду на 1932 рік. Довгуючі члени повинні вирівнати свої залеглости, або бодай зголоситися до урядників в тім справі. З неявившимся членом чи урядником поступиться після статута. — М. Клюсик, предс.; В. Корнак, кас.; Дм. Оринич, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Тов. Надзбурчча, від. 380, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 13 грудня, в годині 2.30 пополудни, під ч. 618 Лакаванна Еве. Проситься всіх прийти і принести з собою по 30 ц. більше на календар. Хто не заплатить своєї вкладки, буде суспендований. — Г. Запоточний, гол.

КОТСВІЛ, ПА. Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 248, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 13 грудня, в годині 12.30 в полудне, в церковній гали. Проситься всіх членів вирівнати свої залеглости, щоби можна замкнути рахунки та не перетягати довгів з року на рік. Буде роздання календарів. Члени, котрі не вирівнають своїх залеглостий, будуть суспендовані. Не явившийся на мітінг член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — М. Пик, предс.; П. Турчин, кас.; М. Кобилянський, секр.

ОВБУРН, Н. Й. Тов. Запорожська Січ, від. 283, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 13 грудня, точно в годині 2-гій пополудни, в Січовій Гали при Прай ул., ріг Вашингтон. Проситься всіх членів прибути на той мітінг, бо є важні справи до полагодження і вибір уряду на 1932 рік. Довгуючі члени мають сплатити свої залеглости, бо довгуючий член не може бути вибраний до уряду і тратить право голосовання та може бути виключений з членства. Не явившийся на мітінг член платить кару 50 ц., а урядник 1 дол. І. Коконський, предс.; Р. Мозоль, кас.; І. Гуменецький, секр.

ФІНІКСВІЛ, ПА. Подається до відома членам Бр. св. Петра і Павла, від. 327, що річний мітінг відбудеться в неділю, 13-го грудня, точно в годині 1.30 пополудни, в гали парохіяльній. Проситься всіх членів прибути на час, а се тому, що є багато справ до полагодження, котрі заберуть багато часу і вимагатимуть приєутности і слова кождого православного члена. Не явившиєся на мітінг будуть карані, а не вирівнавші залеглостей зістануть суспендовані. — Я. Мйорський, предс.; Дм. Грицик, кас.; М. Фалга, секр.

СИРАКЮЗ, Н. Й. Тов. Запорожська Січ, від. 317, повідомляє своїх членів і членкинь, що річні збори відбудуться в суботу, 12 грудня, в годині 8-мій ввечір, в гали церковній. Проситься усіх членів явитись на тих зборах, бо маємо багато важних справ до полагодження. Бдує також справоздання контр. комісії і вибір уряду на слідуючий рік. — Г. Моздір, предс.; І. Кіщак, кас.; М. Даньків, секр.

ТЕЙЛОР, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 193, подає до відома своїм місцевим і позамісцевим членам, що річний мітінг відбудеться в неділю, 13 грудня, в годині 2-ій пополудни, в гали Укр. Р. Гр., 617 Юніон ул. Кождий член обовязково повинен прийти на цей мітінг і вислухати справоздання урядників з цілого року. Кождому членови повинно залежати на тім, щоби взяти календар і заплатити за нього 30 ц. По полагодженню старих справ буде вибір уряду на 1932 рік. Не явившийся на річнім мітінгу член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — П. Молодечий, предс.; Мих. Малишевський, секр.; Г. Скула, кас.

НЮАРК, Н. ДЖ. Тов. ім. Мих. Грушевського, від. 219, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в суботу, 12 грудня, в годині 7-мій ввечір, в гали Укр. правосл. Церкви, 179 Корт ул. Обовязком є кождого члена явитися на річний мітінг, бо є важні справи до полагодження. Буде справоздання контр. комісії і уряду за 6 місяців та вибір уряду на 1932 рік. Кождий член отримає календар, за котрий проситься принести 30 ц. Проситься всіх членів прийти хоч раз в рік на мітінг та заплатити свої вкладки. — М. Боднар, предс.; Я. Псуй, кас.; А. Мудровський, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. Річний мітінг Тов. Запорожська Січ, від. 155, відбудеться в неділю, 13 грудня, в годині 2.30 пополудни, в гали під ч. 782 Стейт ул. Проситься всіх місцевих і позамісцевих членів прибути, бо буде вибір уряду на 1932 рік і справоздання контр. комісії. Проситься всіх членів вирівнати свої вкладки. До Тов. і У. Н. Союза будеться приймати нових членів без оплати вступного. — Ів. Болух, предс.; Дм. Федчишин, кас.; Ів. Ваверчак, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 234, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що останній в році мітінг відбудеться в суботу, 12 грудня, в годині 7.30 ввечір, в гали У. Н. Дому. Обовязком є кождого члена прибути і вирівнати свої залеглости, щоби уряд і контр. комісія могли здати чисте справоздання нарічнім мітінгу. Є важні справи до полагодження і будеться роздавати календарі на 1932 рік, за котрий кождий член є обовязаний заплатити 30 ц. Пригадується родичам, котрі хотілиб вписати свої діти до Союза, най зголоситься на мітінгу. Нових кандидатів, котрі хотілиб вступити до Тов. і У. Н. Союза, проситься прийти на мітінг. — Іван Кеценюк, пр.; М. Генега, кас.; К. Пілат, секр.

ҐЕРКІМЕР, Н. Й. Тов. Запрожська Січ, від. 192, дає до відома своїм місцевих і позамісцевим членам, що річний мітінг відбудеться 13 грудня, в годині 2-ій пополудни, під ч. 222 Кінг ул., в Сітізенськім Клюбі. На тім мітінгу будеться приймати нових членів без оплати вступного, тому проситься членів привести бодай по одному новому членови. Взивається контрольорів переглянути книжки. Не явившийся на той мітінг член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — М. Політило, предс.; А. Чорнобай, кас.; Н. Німий, секр. Контрольори: М. Бурчицький і А. Гапонський.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Подається до відома членам Тов. Єдність, від. 163, що річні збори відбудуться в неділю, 13 грудня, в годині 1-ій пополудни, в домі Укр. Амер. Горожан, 847 Н. Френклін ул. Проситься всіх місцевих і позамісцевих членів прийти на збори, бо на річних зборах є багато справ до полагодження. Кождий член дістане календар У. Н. Союза при плаченню своєї вкладки. Пригадується довгуючим, щоби вирівнали свої залеглости, щоби не перетягати довгів на дальше. Буде вибір уряду на 1932 рік. — Андрій Дуда, предс.; Адам Гнойський, кас.; Мих. Паранич, секр.

БРІДЖПОРТ, КОНН. Тов. Українська Січ, від. 59, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в суботу, 12 грудня, в годині 7-ій ввечір, в гали церковній. Проситься усіх членів прийти на час, бо річні збори вимагають більше часу як звичайні. Буде вибір уряду на слідуючий рік, роздання календарів та інші справи, які треба привести до порядку. Довгуючих взивається вирівнати свої залеглости. Котрий член не вирівнає своєї залеглости і не прийде на мітінг просити членів о кредит, буде суспендований. — Т. Красіцький, предс.; Ів. Кузів, кас.; Ів. Глива, секр.

БАВНД БРУК, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 344, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 13 грудня, в годині 3-тій пополудни. Проситься всіх членів прибути на сей мітінг, бо є важні справи до полагодження. Довгуючих проситься виповнити свої залеглости. Не явившіся на сей мітінг члени будуть карані після статута. — Яків Резик, предс.; Гр. Геба, кас.; Павло [illegible], секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. ім. Дм. Вітовського, від. 375, повідомляє всіх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 13 грудня, в годині 1-ій пополудни точно. Проситься всіх як один прибути, бо справи дуже важні, а то вибір уряду, справоздання контролі і зі зборів, вказаних радним У. Н. Союза, п. С. Слободяним. Нових членів будеться приймати без вступного до Товариства. — Іван Чопик, предс.; С. Й. Крутий, секр.; Як. Летняк, кас.

САВТ ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. Тов. Просвіта, від. 312, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що мітінг відбудеться в неділю, 13 грудня, в годині [illegible] пополудни, в Укр. Нар. Домі на [illegible] Еве. Проситься всіх членів прибути на означений час і вирівнати свої вкладки, щоби не перетягати довгів на слідуючий рік. Буде вибір уряду на слідуючий рік. Не явившийся член підлягає карі 1 дол., а урядник 2 дол. — Семен Щап, предс.; Т. Білецький, кас.; А. Загута, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Сим повідомляється членів Бр. св. Василія, від. 316, що річний мітінг відбудеться 13 грудня, в годині 2-ій пополудни, під ч. 610 С. Амерікан ул. Буде справоздання за минувший рік і вибір уряду на 1932 рік, тому обовязком є кождого члена прибути як також вирівнати свої залеглости. — І. Сорока, предс.; І. Сорока, кас.; А. Будай, секр.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Тов. Укр. Січ, від. 170, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячний мітінг відбудеться в пятницю, 11 грудня, в гали Нар. Дому, 72 Морріс ул., в годині 7.30 ввечір. Кождий член повинен явитись на тім мітінгу, бо є важні справи до полагодження. Довгуючі члени повинні вирівнати свої довги, бо се є останній мітінг у цім році. Довгуючі, коли не заплатять, будуть суспендовані, а суспендовані будуть виключені з членства. — Семен Белушко, предс.; Гр. Готра, фін. секр.

ҐРІНПОЙНТ, БРУКЛИН, Н. Й. Укр. Тов. Дністер, від. 310, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в суботу, 12 грудня, в гали словенській, 724 Лінард ул., в годині 7.30 ввечір. Проситься всіх членів прибути на збори, бо є важні справи до полагодження. Буде вибір уряду на 1932 рік, роздання членам календарів У. Н. Союза. Не явившийся член буде караний після статута. Довгуючі члени повинні вирівнати свої залеглости, щоби можна замкнути рахунки і не перетягати довгів на слідуючий рік. — Василь Сеницшин, предс.; Теодор Шевчук, кас.; Дмитро Багрій, секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. Подається до відома усім членам від. 288, що річний мітінг відбудеться 12 грудня, точно в годині 12-тій в палудне, в гали де звичайно. На тім мітінгу буде справоздання урядників і контр. комісії за 1931 рік і вибір уряду на 1932 рік. Тому обовязком є кождого члена бути на тім мітінгу. — Іван Малицький, фін. секр.

СЛАБІ ОРГАНИ РОБИТЬ СИЛЬНИМИ

Нуга-Тон дає слабим й знеможеним органам нову силу й життя. Він усуває зародки недуг з тіла, скріпляє недужі нирки, поборює жолудкові недомагання, біль і заворот голови. Нуга-Тон відживляє слабі нерви і мязи й дає спокійний та відсвіжуючий сон. Коли у вас брак сили та живучости, то конечно беріть Нуга-Тон і втішайтеся добрим здоровлям й енергійними органами. Нуга-Тон продають аптикарі. Коли аптикар не має його, попросіть його, щоби замовив трохи у своїм гуртовім складі.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

НА ПРОДАЖ гросерия і делікатесен стор. Торг понерх 300 долярів тижнево. Хто купить має певний заробок. Стор в добрій дільниці Ню Йорку. Голоситися на адресу: 256-7

SURMA,
103 AVE. A., NEW YORK, N. Y.

„СОЛОДКА УКРАЇНА"
Надійшов з краю новий транспорт українських
ЦУКОРКІВ

Підпирайте рідний промисл, купуйте на Николая для своїх дітей лиш українські цукорки Солодка Україна (Пачка 50 ц., 12 за $5.00). Чоколядові: Степан, Тарас, Сяйко 2 цнт. Фунт 90 цт. Винні і надівані: Оксана, Одарка, Марійка, Конюшинка і Овочеві 1 цт. Фунт 75 цт. Молочні Кармельки пачка $1.50. Цукорки і коробки з гарними українськими взірцями. Гарно виглядають і смакують, аж ну. Зараз пішліть доляра на семплі. Пишіть: 280-

SURMA,
103 Avenue A, New York, N. Y.
Потреба агентів.

Д-Р ЮРІЙ АНРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
153 AVENUE B,
NEW YORK, N. Y.
(межи 9. і 10. ул.)
Tel. ALGONQUIN 4-8625.
Урядові години: рано від 10 до 11, ввечір від 6 до 8, а в неділі після умови.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
Tel.: Orchard 4-2568
NEW YORK CITY
129 E. 7th STREET,

ПЕРШИЙ УКР. ПОГРЕБОВИЙ ЗАКЛАД В НЮАРКУ І НА ОКОЛИЦЮ.
Ми робимо гарні похорони
ПО $150
Без ріжниці як далекі позамісцевости, кличте нас!
Офіс 485 AVON AVENUE.
Phone: Terrace 3-8882, або Waverly 2-1636, NEWARK, N. J.

ТАРЗАН І ДОРОГОЦІННОСТИ З МІСТА ОПАР. (12)

© 1930, by Edgar Rice Burroughs, Inc. All rights reserved.

Чарівник-лікар і на хвилину не мав сумніву про вислід боротьби між людиною та львом. Він знав, що лише бог джунґлів міг убити Нуму, а більше ніхто. Міжтим тепер невідома людина напала на льва з одним малим ножем у руках. Дикун лежав зранений на землі й не мав сили піднестися, щоб ратуватися, поки лев ще не покінчив зі своїм противником. Вдивляючись на того, що боровся із львом, дикун дещо собі пригадав.

—o—

Перед його очима повстала картина з перед двацятьох років. Він пригадав собі, як тоді він побачив у джунґлях молодого юнака, що з малпами бавився на деревах. Тоді дикун думав, що це якийсь дух, або дійвол джунґлів бродить з малпами. Адже він не лише вірив у ріжні духи, але й других лякав, або підтримував віру в добрих і злих духів. Але що це за дух? Хто це такий, що не побоявся напасти на Нуму?

—o—

Коли в очах дикуна знов трохи прояснилося, він побачив, що лев уже конав від утрати крови. Потім переможець став на ноги, випрямився в увесь свій зріст, підніс голову до місяця й вигукнув свій клич перемоги з такою силою, що в старого дикуна кров замерзла в жилах. Він упевнився, що перед ним був бог джунґлів, який переміг Нуму. А як він поставиться до самого дикуна? Яка доля чекає старого чарівника-лікаря?

—o—

Відповіди на це питання старий дикун чекав зі страхом. Що тепер чекає його? Ось властник джунґлів наблизився до старого. „Хто ти?" — запитав дикун. Переможець Нуми нагнувся перед старим і нічого не відповів. Він почав тамувати рани на спині старого, щоб спинити кров. Коли кров спинив, тоді взяв старого за руку й рівним та спокійним голосом мовою дикуна сказав: „Я Тарзан з малп, владика джунґлів!"

—o—